

TÁRSADALOMKUTATÓ

Hegyközségek
Nemzeti Tanácsa
SZAKMAKÖZI SZERVEZET

BORFOGYASZTÁS ÉS BORRAL KAPCSOLATOS ATTITŰDÖK SAJTÓTÁJÉKOZTATÓ

*FÓKUSZCSOPORTOS ÉS KÉRDŐÍVES VIZSGÁLAT, VALAMINT ÍZTESZT A HEGYKÖZSÉGEK NEMZETI
TANÁCSA MEGBÍZÁSÁBÓL*

2023. OKTÓBER 10.

A kutatás háttere, módszertan

TÁRSADALOMKUTATÓ

Fókuszcsoportos vizsgálat

Adatfelvétel ideje

2023. 02. 27-03. 01.

Adatfelvétel módja

Online fókuszcsoport vizsgálat, képzett moderátor irányításával, a megrendelővel egyeztetve kialakított vezérfonal alapján

Riport

A tanulmány a beszélgetések elemzésének tapasztalatait összegzi, szó szerint idézetekkel mutatja be a leginkább releváns megszólalásokat.

A vizsgálat során összesen öt, egyaránt 8 fős csoportos beszélgetésre került sor.

TÁRSADALOMKUTATÓ

Kérdőíves kvantitatív kutatás

Adatfelvétel ideje

2023. 05. 25.-2023. 06. 05.

Adatfelvétel módja

A kutatás 1500 fő személyes megkérdezésével zajlott.

Reprezentativitás

A minta reprezentatív a 18 éves és idősebb lakosságra nem, kor, régió, településtípus és iskolai végzettség szerint.

A megoszlások összege a kerekítés miatt nem minden esetben 100%.
1500 fős mintanagyság és 95 százalékos megbízhatósági szint esetén a maximális mintavételi hiba 2,5 százalék.

TÁRSADALOMKUTATÓ

Ízteszt

Adatfelvétel ideje

2023. június 26. – július 7.

Adatfelvétel módja

A kutatás 300 fő részvételével, személyes megkérdezés formájában, papíros, önálló kitöltéssel zajlott. Az alkoholfogyasztással kapcsolatos, általános kérdéseket követően, 6 különböző bor megkóstolása után történt azok értékelése.

Minta

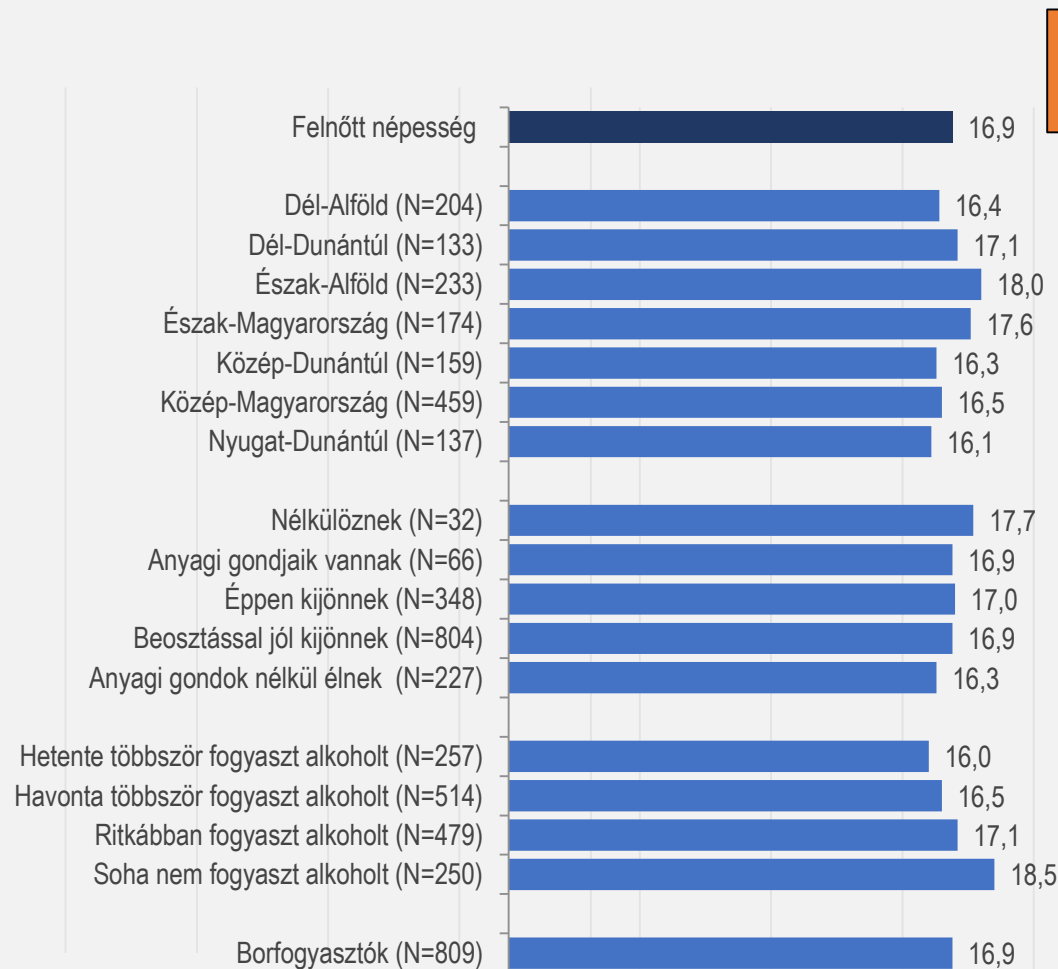
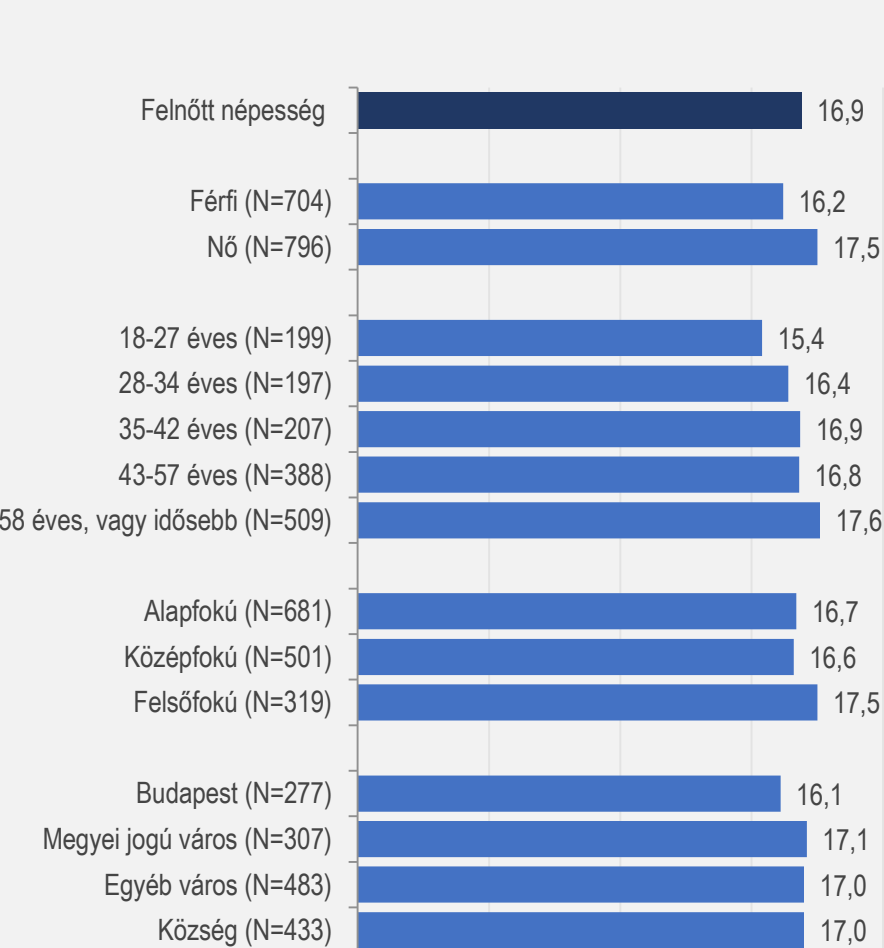
Legalább kéthavi rendszerességgel bort fogyasztó 18-35 éves magyarok.
Budapest: 100 fő
Szolnok: 100 fő
Győr: 100 fő

A számok összege a kerekítés miatt nem minden esetben 100.

Első borfogyasztási élmény

ELSŐ ALKOHOLFOGYASZTÁS ALKALOM – ÉLETKOR

Átlagosan a magyarországi felnőttek valamivel 17 éves koruk előtt kipróbáltak már valamilyen alkoholos italt. A férfiak esetében az első alkalomra nagyjából 1 évvel korábban szokott sor kerülni. A legfiatalabb generáció tagjai az átlagnál mintegy 1,5 évvel korábban találkoztak először alkoholos italokkal, ugyancsak az országos átlagnál korábban kerül erre sor a budapestiek körében. A jobb anyagi körülmények között élők korábban élik át első alkoholos élményeiket, illetve az is elmondható, hogy minél rendszeresebben fogyaszt valaki alkoholt, annál korábbra tehető az az alkalom, amikor az első tapasztalatait szerezte.

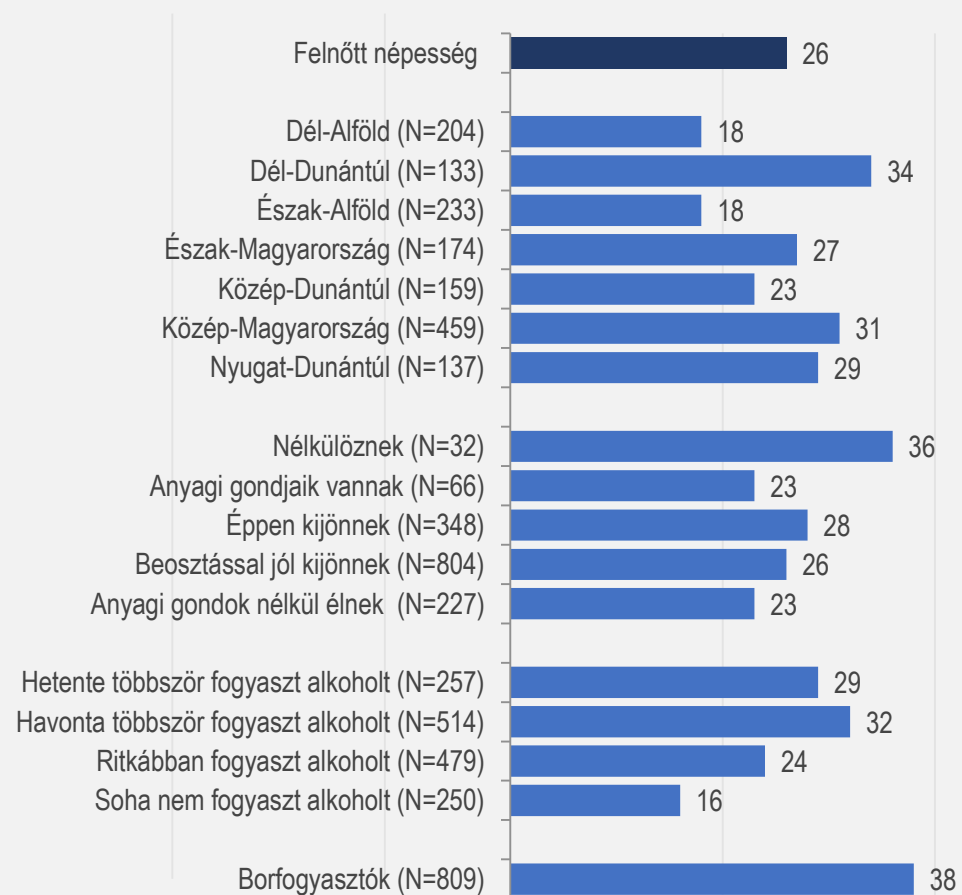
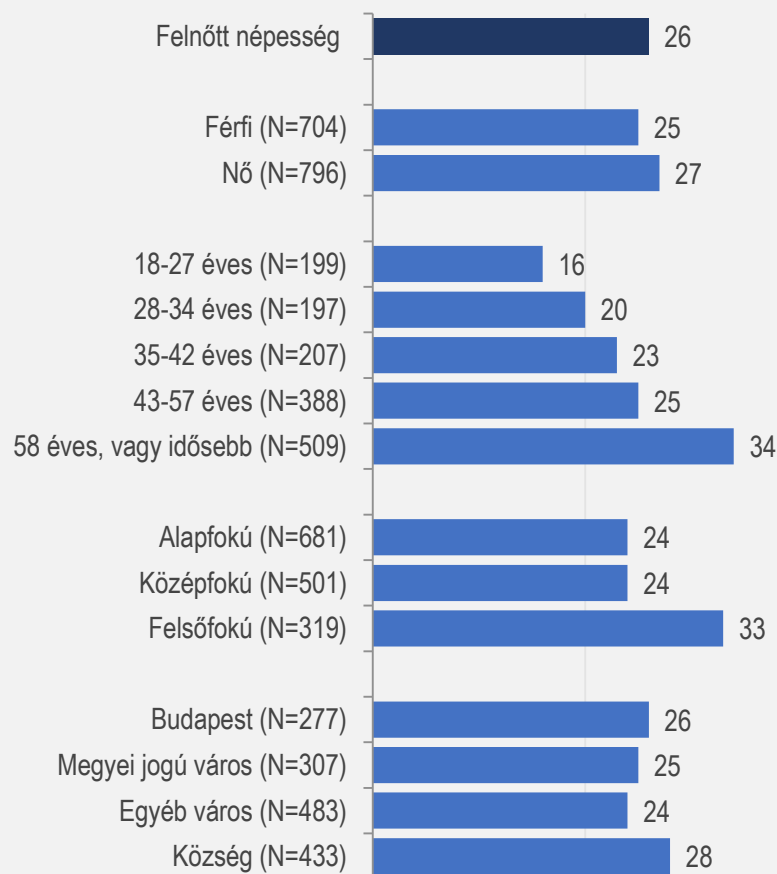
Nem kóstolt még alkoholos italt: 7%

Kérdés: Ön hány éves korában kóstolt meg először alkoholos italokat?

Bázis: Teljes népesség (N=1500); a válaszok átlagértéke, év

ELSŐ ALKOHOLFOGYASZTÁS ALKALOM – VÖRÖS-, FEHÉR- VAGY ROZÉBOR

Akik az elmúlt 12 hónapban fogyasztottak borokat az átlagnál jóval gyakrabban kezdték a fogyasztásukat borral. Az idősebb generációk tagjai között egyértelműen magasabb az aránya azoknak, akik alkoholos italok közül bort ittak a legelső alkalommal: az 58 éves és idősebb korcsoport tagjainak egyharmadáról mondható ez el, a **18-27 éveseknek viszont csak kevesebb, mint egyötödéről**. A felsőfokú végzettségűek az átlagnál gyakrabban kezdik borral az alkoholfogyasztásukat, az átlagnál jóval kevésbé jellemző ez ugyanakkor a dél- és észak-alföldi régióban élő felnőttekre. Az eredmények azt mutatják, hogy a rosszabb anyagi helyzetben élőknek a bor az átlagnál gyakoribb első alkoholos itala.

Kérdés: Milyen alkoholos italt/italokat kóstolt első alkalommal?

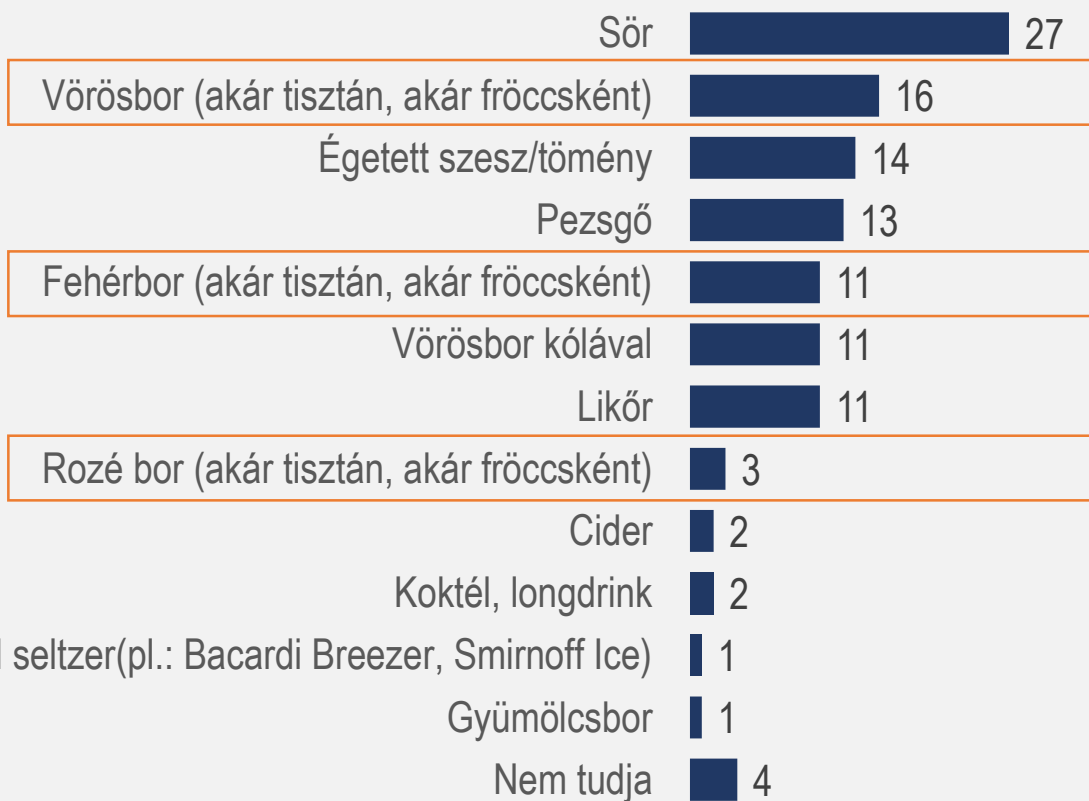
Bázis: Akik kóstoltak már alkoholos italokat (N=1396); a vörös-, fehér-, vagy rozébort említők gyakorisága, százalékban

ELSŐ ALKOHOLFOGYASZTÁS ALKALOM – KÓSTOLT ALKOHOLOS ITALOK

Leggyakoribb belépő italnak a sörök, illetve a borok számítanak, - a felnőtt népesség tagjainak egyaránt egynegyede ezekkel az italokkal próbálkozott legelőször. Más italok kipróbálásával csak a felnőttek legfeljebb bő egytizede kezdte alkoholfogyasztását.

Vörös, fehér, vagy rozé bort ivott először: 26%

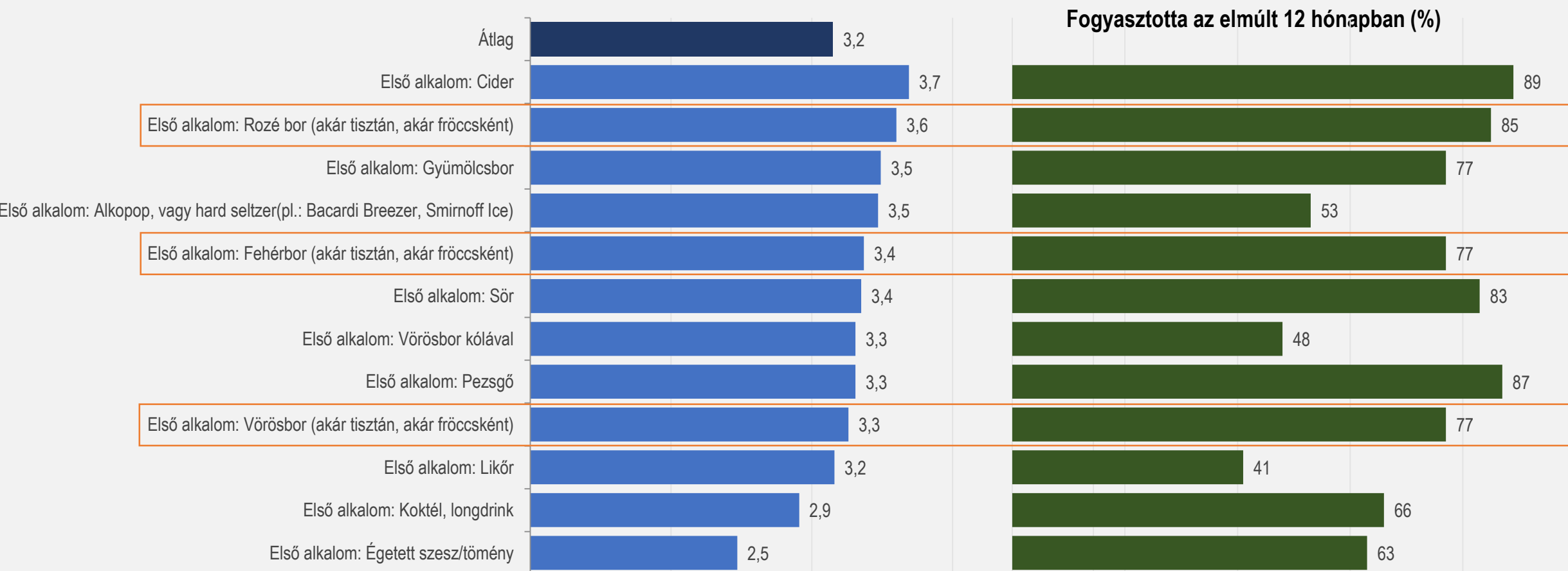
Kérdés: Milyen alkoholos italt/italokat kóstolt első alkalommal? (Több válasz!)

Bázis: Akik kóstoltak már alkoholos italokat (N=1396); a válaszok gyakorisága, százalékban

ELSŐ ALKOHOLFOGYASZTÁS ALKALOM – ÉLMÉNY MINŐSÉGE

(1: Nagyon kellemetlen; 5 – Nagyon kellemes)

Az első fogyasztási élmény minősége nem független az elsőként kipróbált ital fajtájától, de túlzottan jelentős különbségek nincsenek. Az elmondható, hogy az átlagnál egyértelműen rosszabb tapasztalatokat szereztek azok, akik első alkalommal koktélok, vagy égetett szeszesitalokat próbáltak ki, míg kellemesebb emlékeket őriznek az első alkalomról azok, akik cidert, vagy rozébort fogyasztottak legelőször. Az eredmények azt mutatják, hogy az elsőként fogyasztott italokról szóló tapasztalatok kisebb mértékben határozzák csak meg az adott italok későbbi fogyasztásának gyakoriságát. Az azért látszik, hogy a koktélokhoz és az égetett szeszesitalokhoz kapcsolódó rosszabb tapasztalatok együtt járnak ezeknek az italoknak a későbbi ritkább fogyasztásával. **A borokkal kapcsolatban fontos, hogy az egyébként ritkább első italnak számító rozéborokról a kipróbálók jóval kedvezőbb tapasztalatokat szereztek, mint a vörös- vagy fehérborokkal próbálkozók.**

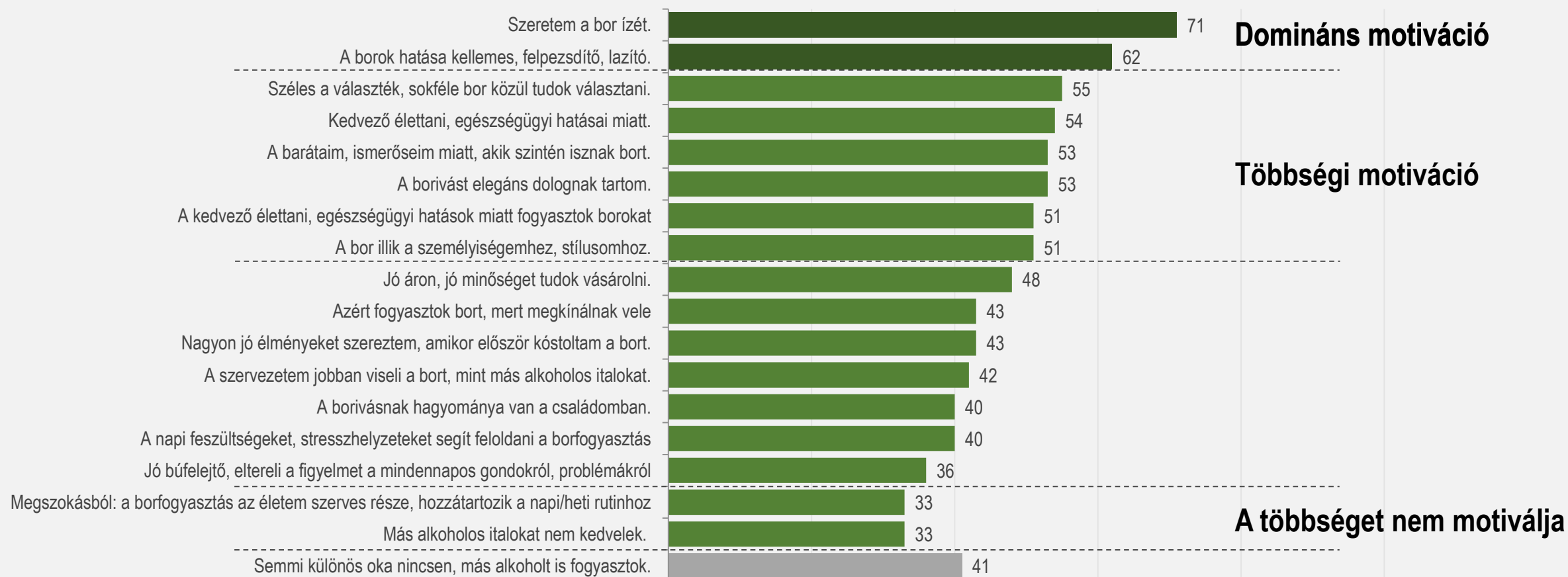
Kérdés: Utólag visszaemlékezve, mennyire volt kellemes vagy kellemetlen élmény az első alkoholfogyasztás alkalma?

Bázis: Akik kóstoltak már alkoholos italokat (N=1396); az osztályzatok átlagértéke

Motiváció, imázs elemek

BORFOGYASZTÁSI MOTIVÁCIÓ

A borfogyasztás elsődleges motivációja az ízhez és a hatáshoz köthető. A borfogyasztók szűk háromnegyede azért iszik bort, mert kedveli ennek az alkoholfajtának az ízét, kétharmaduk számára vonzó a borok kellemes, lazító, felpezsdítő hatása is. A borfogyasztók többsége egyetért azzal, hogy érdeklődését az is a borok felé tereli, hogy nagyon sok termék közül lehet választani, a borok jó hatással vannak az egészségre. A szűk többség szerint az is számít, hogy baráti körében is sokan fogyasztanak borokat.

Kérdés: Milyen okokból szokott Ön bort inni? Kérjük, az alábbi lehetséges indokok mindegyik esetében jelölje meg, hogy az Ön döntésében milyen mértékben játszanak szerepet!

Bázis: Borfogyasztók (N=809); az egy lehetségek említésének gyakorisága

Borvidékek, eredetvédelem

AZ EREDETVÉDELEM JELENTŐSÉGE

VISZONYLAG ISMERT, MINŐSÉG- ÉS MÁRKAVÉDELMI FUNKCIÓJA VAN, A BORFOGYASZTÓKNAK KEVÉSSÉ FONTOS

A borfogyasztók és a bort nem fogyasztók **döntő többsége hallotta már az eredetvédelem kifejezést** és nagyjából tisztában volt azzal, hogy az alkoholos termékek, illetve a bor esetében, mi a jelentése.

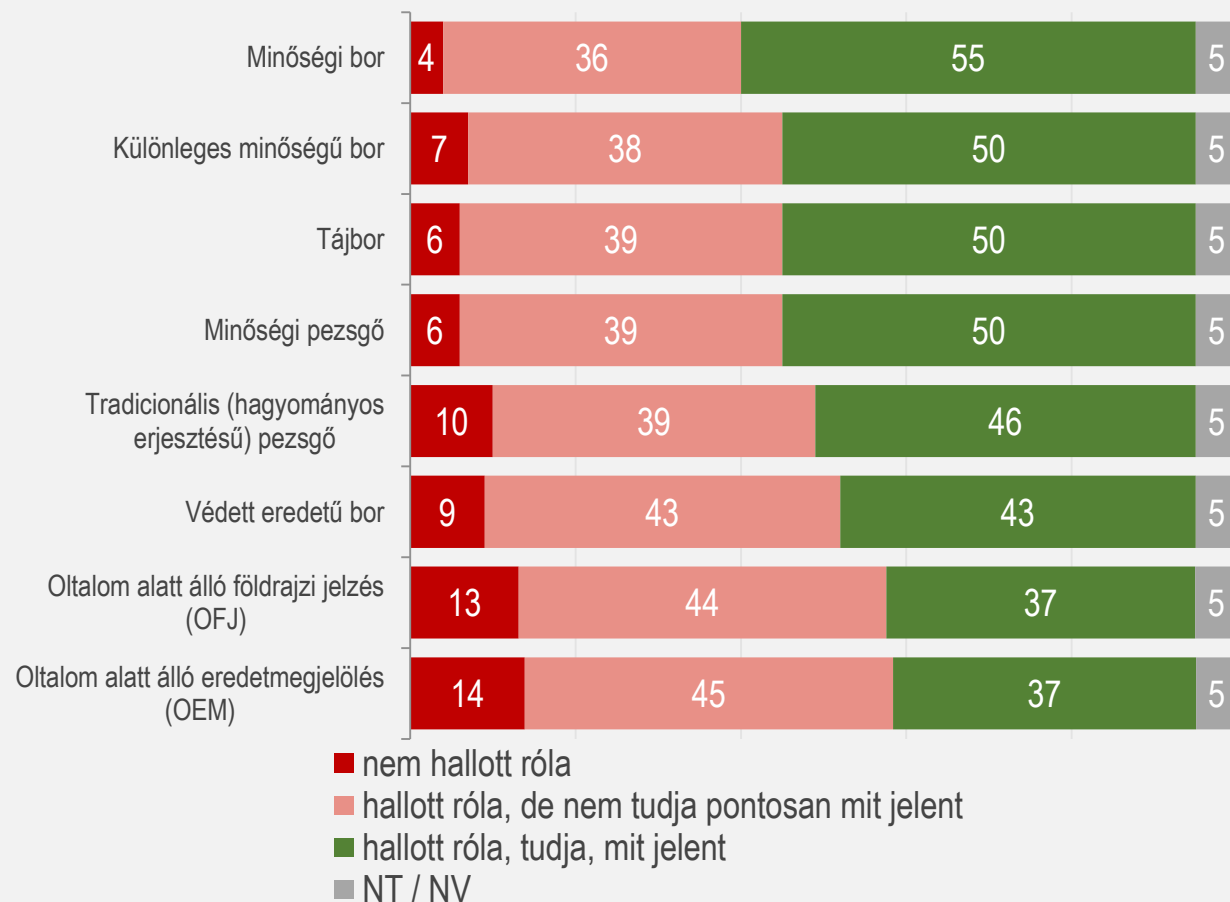
Az eredetvédelem jelzését a bort nem fogyasztó csoporttagok is *fontosnak tartották*. Úgy látták, hogy a megjelölés egyfajta **minőségbiztosítást jelent**, amely megismerteti a fogyasztókkal a termékkel kapcsolatos legfontosabb információkat, meghatározza az elvárható minőséget.

A borfogyasztók is általában úgy gondolták, az eredetvédelmi megjelölés biztosít egyfajta *minimálisan elvárható minőséget a fogyasztók számára*. A borokat jól ismerők viszont ennél fontosabbnak tartották azt a funkcióját, hogy az eredetvédelmi megjelölések végsősoron **magukat a termékeket, a márkákat, a termelőket védik meg** attól, hogy *máshol termelt szőlőből készült borokat is a borvidékük védjegyeivel árusítsanak*.

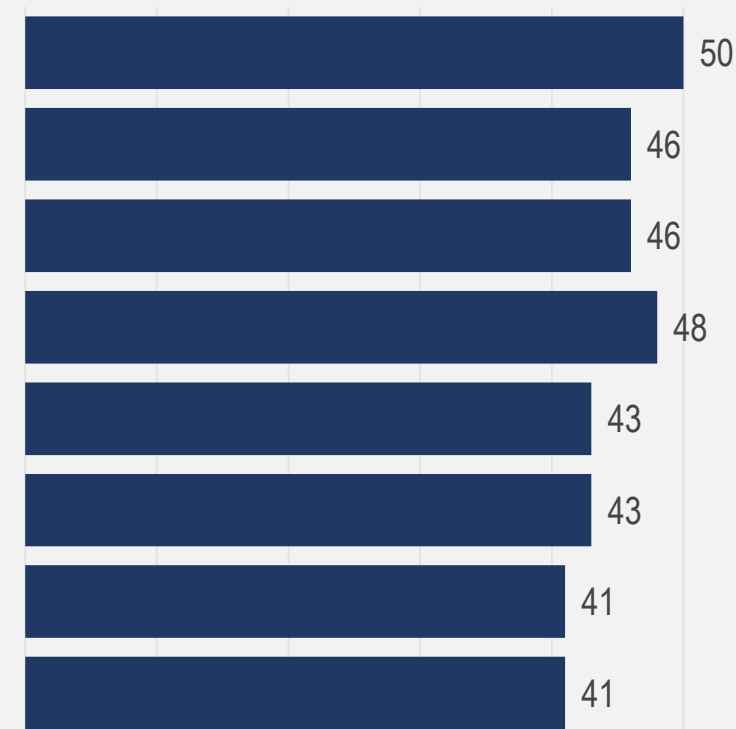
Ezzel együtt ezek a megjelölések a borfogyasztók számára **kevésbé tűnnek fontosnak**: egyfelől azért, mert *kevés új információt hordoz* számukra, ezért kevésbé figyelnek rá, másfelől azért, mert vannak, akik eleve *nem tartják a megjelöléseket megbízhatónak*.

BORRAL KAPCSOLATOS CÍMKE-INFORMÁCIÓK ISMERTSÉGE ÉS FONTOSSÁGA

A döntő többség hallott már a címkén olvasható információkról, de csak a minőségi bor, különleges minőségi bor, illetve minőségi pezsgő megjelölésekkel kapcsolatban mondható el, hogy a kifejezések jelentésével legalább a borvásárlók fele tisztában is van saját bevallása szerint. Ezzel összhangban a többség úgy érzi, a címkén feltüntetett információk nem befolyásolják a vásárlói döntéshozatalát.

Azok aránya, akiknek befolyásolja a döntését a címkén feltüntetett információ

Kérdés: Önt az adott szempont mennyire szokta befolyásolni, amikor arról dönt, hogy milyen bort igyon? Ön hallott már ezekről a fogalmakról, tudja pontosan, hogy mit jelentenek Kérjük, azt is jelölje meg, hogy befolyásolják-e az Ön döntését, amikor arról dönt, milyen bort vásároljon!

Bázis: Borfogyasztók, akik szoktak bort vásárolni (N=801); a válaszok megoszlása, százalékban

Ízteszt

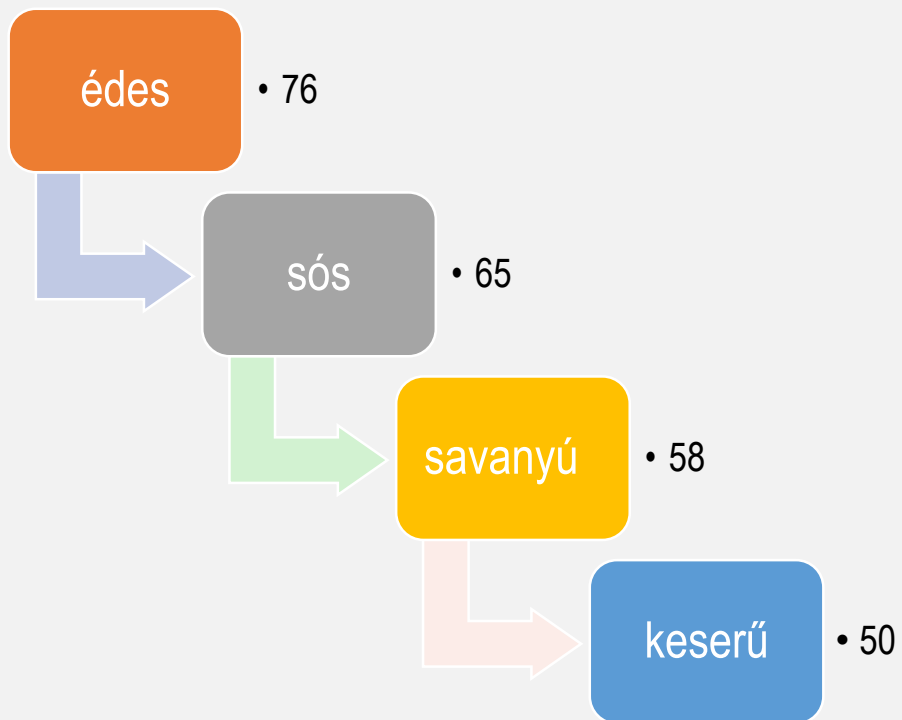
A KÓSTOLT BOROK ÉS JELLEMZŐIK

Sorrend	TESZT BOROK	Árkatégória HUF/palack	Bruttó kiskereskedelmi ár/palack	Bortípus	Borvidék	Minőségi kategória	Eredetmegjelölés	Évjárat
1	száraz fehér bor (olaszrizling)	800-1500	799 Ft	Csendes	Mátrai Borvidék	OFJ	Felső- Magyarország OFJ	2022
2	illatos száraz fehér bor (Irsai)	1500-2500	2 290 Ft	Csendes	Etyek-Budai Borvidék	OEM	Etyek-Budai OEM	2022
3	rozé bor(gyümölcsös)	1500-2500	1 690 Ft	Csendes	Kunsági Borvidék	OEM	Kunság OEM	2022
4	édes késői szüretelésű fehér bor (sárgamuskotály)	1500-2500	2 399 Ft	Csendes	Tokaj	OEM	Tokaj OEM	2022
5	könnyű, laza és gyümölcsös vörös bor (kékfrankos, redy)	1500-2500	1 900 Ft	Csendes	Villány	OEM	Villány OEM	2022
6	testesebb, fás, markásabb vörös bor (cabernet sauvignon)	2500+	4 490 Ft	Csendes	Egri Borvidék	OEM	Eger OEM	2019

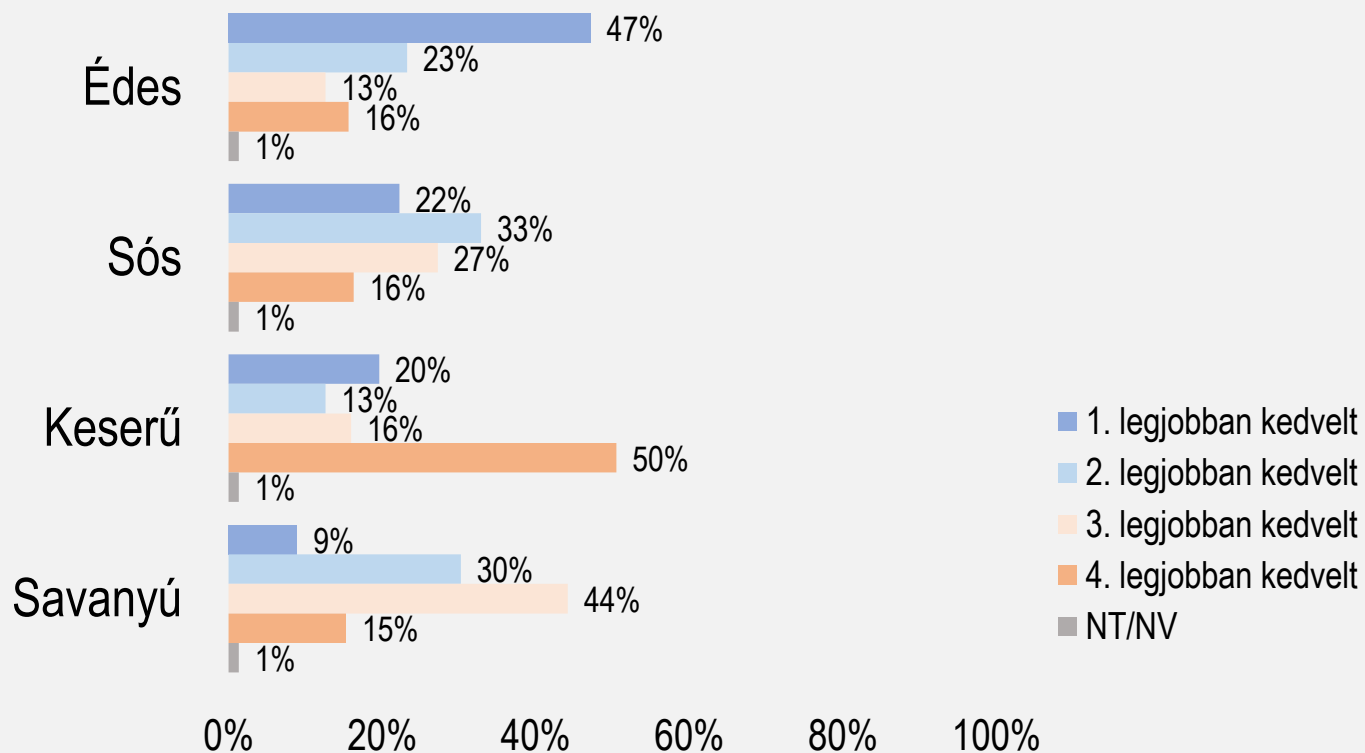
ALAPÍZEK KEDVELTSÉGE

A 18-35 éves, legalább kéthavi rendszerességgel bort fogyasztó magyarok körében a legkedveltebb alapíz az édes, a kutatás résztvevőinek 47 százaléka jelölte meg, mint első, számára kedves ízt. Ezt követi a sós íz, melyet 22 százalék jelölt leginkább kedvelt íznek. A keserű ízt a válaszadók 20 százaléka kedveli leginkább, a savanyút pedig csupán 9 százalék.

100-as skálára vetített íz kedveltségi átlag

Ízek kedveltsége

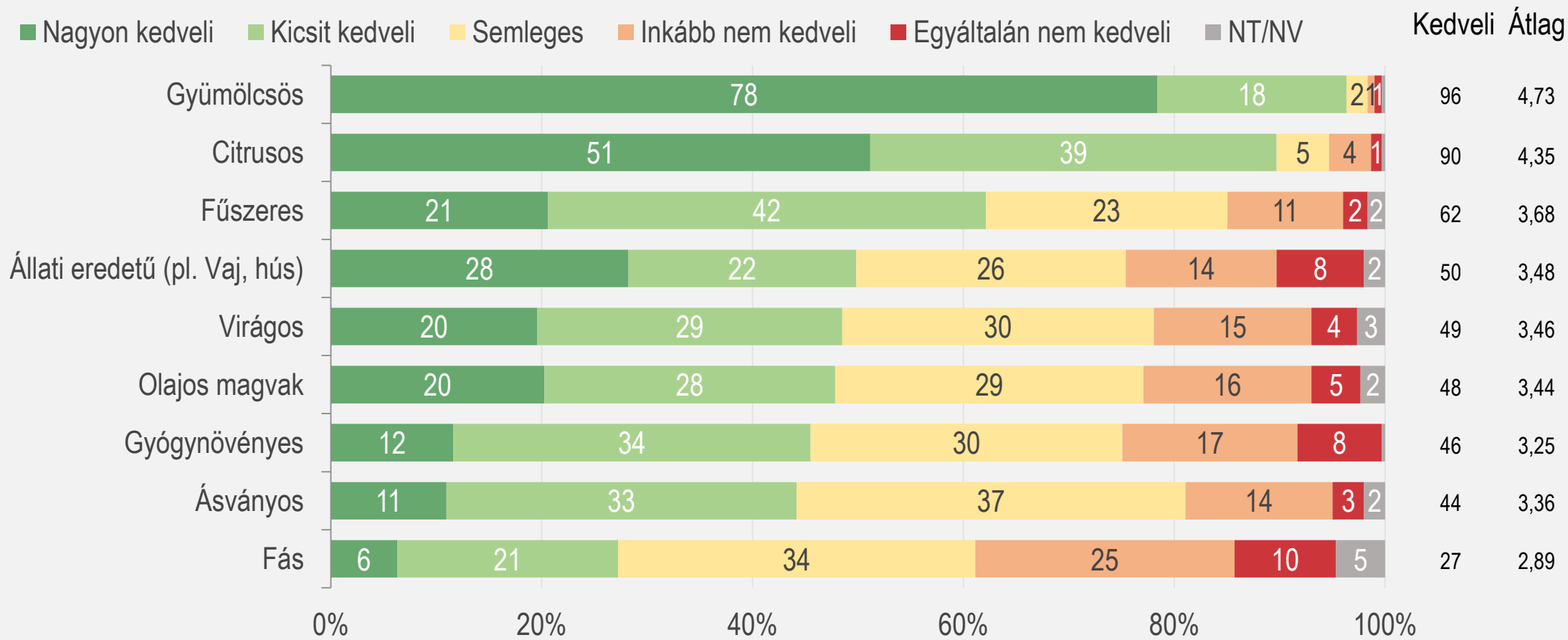

Kérdés: Kérem, állítsa sorrendbe az alábbi alapízeket 1-4-ig az alapján, hogy mennyire kedveli őket általában! Az 1-es jelentse, hogy a legkevésbé kedveli az adott ízt, a 4-es pedig azt, hogy a legjobban kedveli!

Bázis: Teljes minta (N=301)

KÜLÖNBÖZŐ ÍZEK MEGÍTÉLÉSE

A gyümölcsös ízeket, illatokat szinte minden megkérdezett kedveli (96 százalék), a citrusos ízvilág és illataroma pedig 90 százalék számára kedves. A válaszadók 62 százaléka kedveli továbbá a fűszeres ízeket, illatokat. Legkevésbé a fás ízek, illatok nyerték meg a kutatás résztvevőinek tetszését, csupán 27 százalékuk kedveli ezeket.

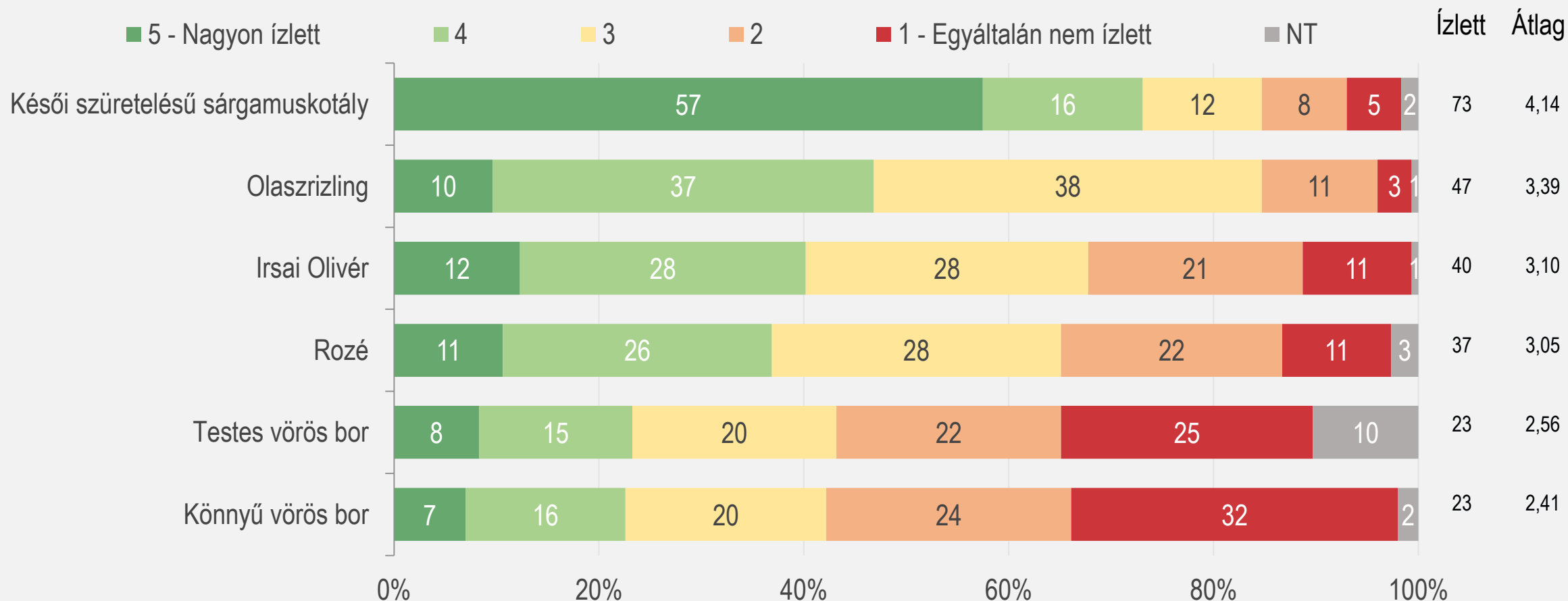

Kérdés: Kérem, jelölje meg, hogy Ön mennyire kedveli az alábbi ízeket, illatokat!

Bázis: Teljes minta (N=301); százalékos megoszlás

A KÓSTOLT BOROK ÍZÉNEK MEGÍTÉLÉSE

A kóstolt borok közül a legkedveltebb bor a késői szüretelésű sárgamuskotály, mely a megkérdezettek 73 százalékának ízlett, 57 százalékának nagyon. Az olaszrizlinget a válaszadók 47 százaléka kedvelte, 10 százalék nagyon, az Irsai Olivér és a rozé bor pedig 40-37 százalék tetszését nyerte el (12-11 százalékuknak ízlettek nagyon). A legkevésbé kedvelt borok a vörös borok, a testes és a könnyű vörös bort csupán 23-23 százalék találta finomnak (8-7 százalék nagyon).

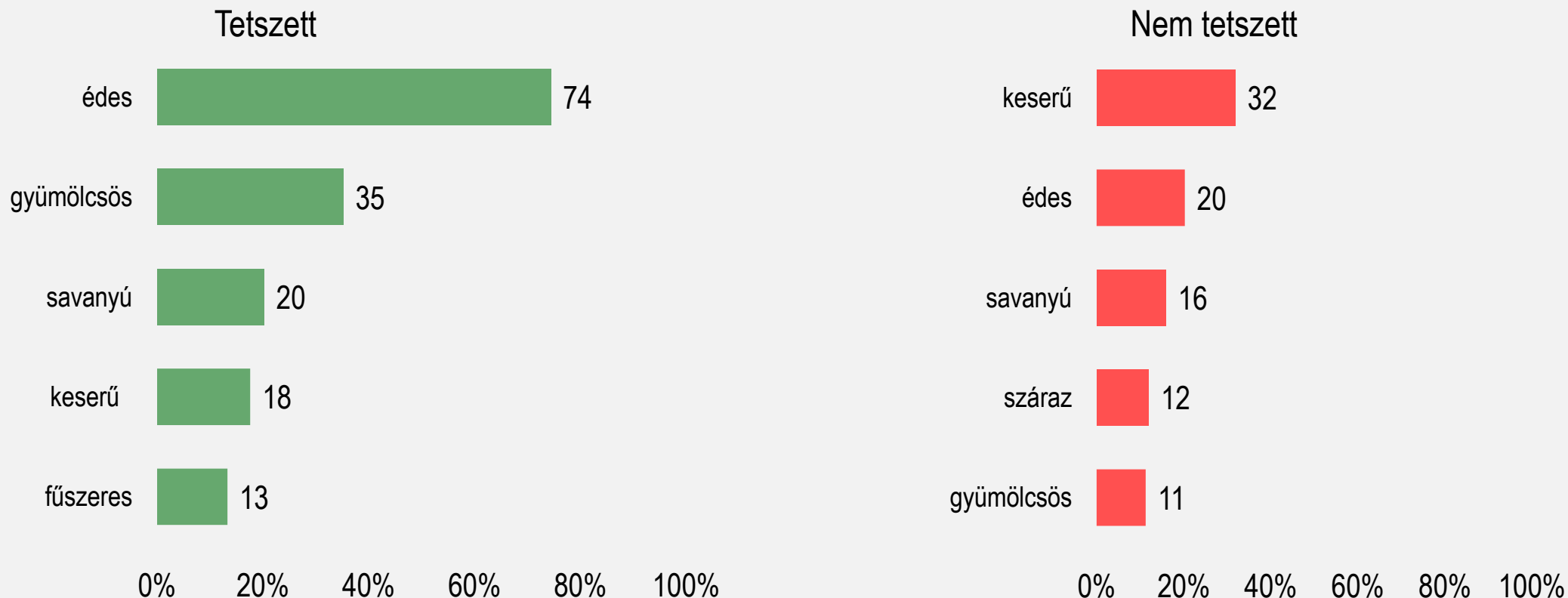

Kérdés: Összességében mennyire ízlett Önnek ez a bor? Kérem, válaszoljon egy 1-5-ig terjedő skálán, ahol az 1-es azt jelenti, hogy egyáltalán nem ízlett, az 5-ös pedig azt, hogy nagyon ízlett!

Bázis: Teljes minta (N=301); százalékos megoszlás

LEGGYAKRABBAN FELISMERT ÍZEK ÉS ILLATOK

Az ízteszt során a válaszadók legmagasabb arányban az édes ízt, illatot érezték meg a borokban, 74 százalék említette meg a kóstolások során legalább egyszer, hogy kellemesnek találta, és 20 százalék, hogy nem érezte szimpatikusnak valamely borban. A második legtöbbet említett kedvelt íz vagy illat a gyümölcsös volt, ami a megkérdezettek 60 százalékának volt szimpatikus legalább egy alkalommal a kóstolás során, kellemetlennek csupán 11 százalék találta. A savanyú íz vagy illat mind a kellemes, mind a kellemetlen kóstolási élmények tekintetében a harmadik leggyakrabban említett, 20 százalék örült neki legalább egy alkalommal az ízteszt során, 16 százalék pedig nem találta szimpatikusnak. A legkevésbé kedvelt íz, a keserű, 32 százalékának társult hozzá rossz élmény a kóstolás során, de viszonylag magas (18 százalék) azok aránya is, akik legalább egyszer kellemesnek találták.

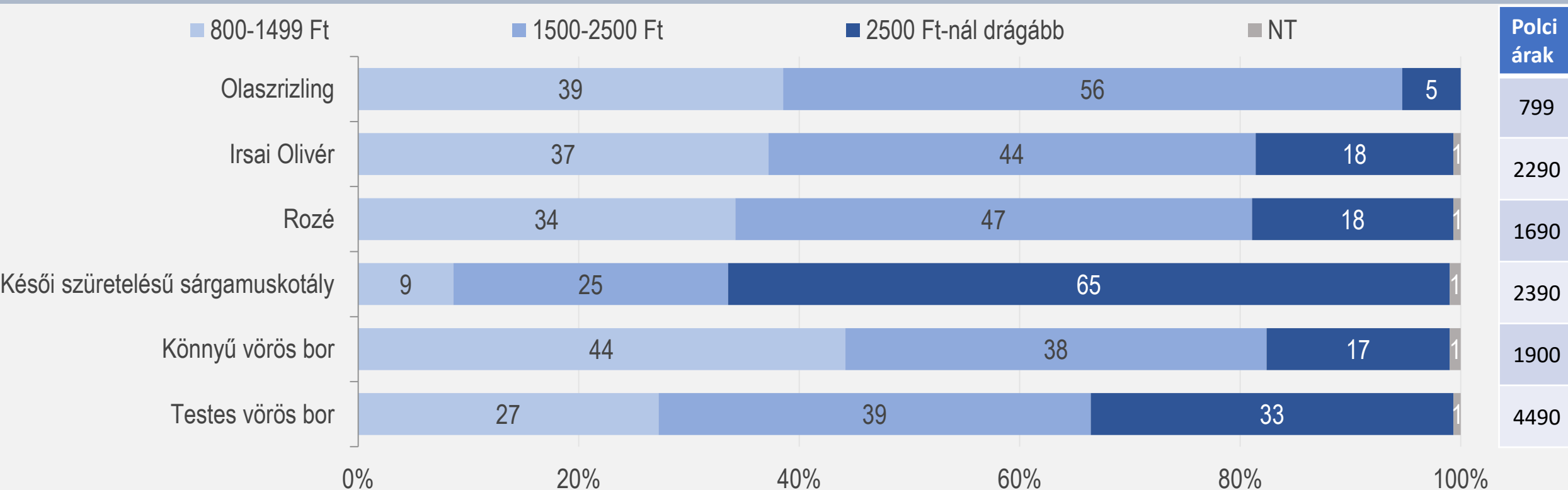

Kérdés: Kérem, írja le, hogy amikor megkóstolta a bort, milyen ízeket, illatokat érezt és azok tetszettek-e Önnek! – minden kóstolt bor

Bázis: Teljes minta (N=301); százalékos megoszlás; az 5 legmagasabb arányban említett íz, illat

A KÓSTOLT BOROK FELTÉTELEZETT ÁRA

Legmagasabb arányban (47 százalék) a rozé bor árát tippelték meg helyesen, 2500 Ft-ra, de az Irsai Olivért is magas arányban (44 százalék) sorolták helyesen ebbe az árkategóriába. A késői szüretelésű Tokaji sárgamuskotályt a megkérdezettek többsége (65 százalék) magasabb árkategóriába sorolta, mint amennyibe valójában kerül, csupán 25 százalék feltételezte helyesen, hogy 1500-2500 Ft közötti áron kapható. A testes vörös borról 33 százalék gondolta úgy helyesen, hogy 2500 Ft-nál drágább áron kapható, 39 százalék szerint 1500-2500 Ft-ba kerül. Míg a könnyű vörös bor fogyasztói árát magasabb arányban (44 százalék) sorolták tévesen a legalacsonyabb árkategóriába, mint helyesen 1500-2500 Ft közé (38 százalék), addig az olaszrizlingről 56 százalék gondolta úgy, hogy 1500-2500 Ft-ba kerül, miközben csupán 39 százalék tippelte meg helyesen, hogy értéke 800-1499 Ft közé esik.

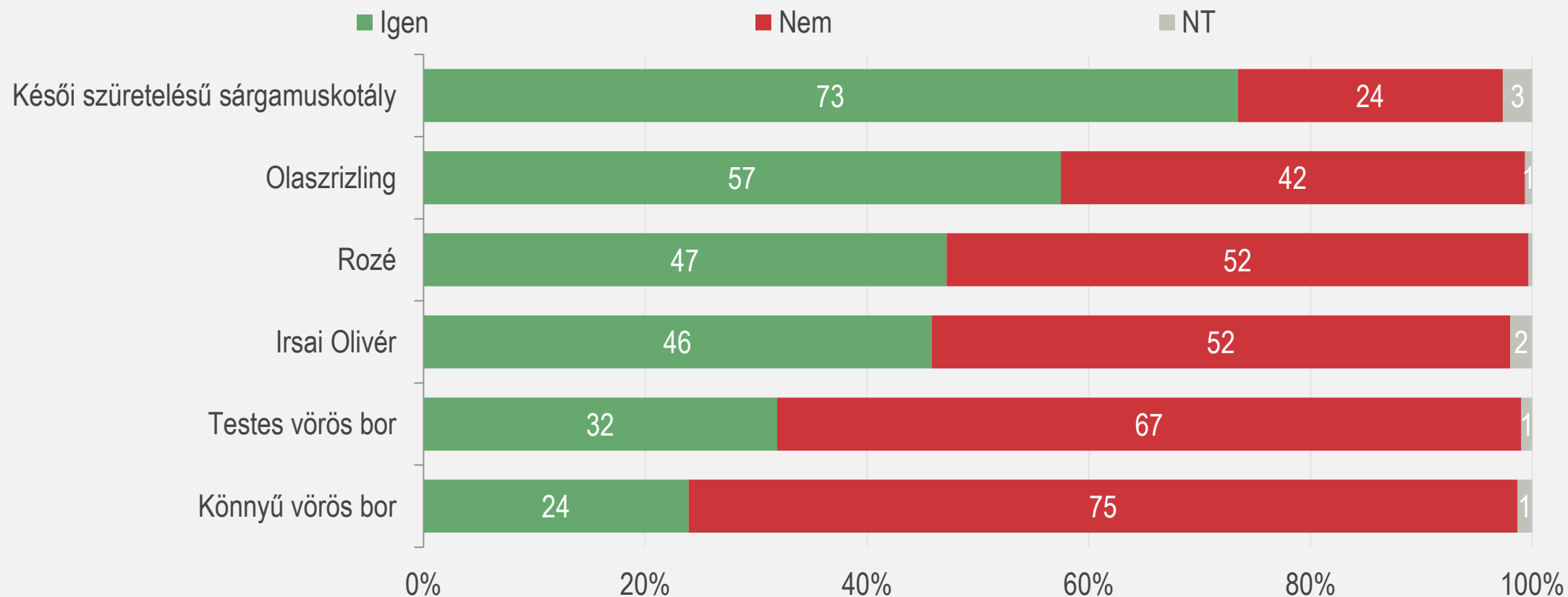

Kérdés: Ön szerint mennyibe kerülhet ez a bor a boltban?

Bázis: Teljes minta (N=301); százalékos megoszlás

A KÓSTOLT BOROK MEGVÁSÁRLÁSÁRA IRÁNYULÓ KEDV

Legszívesebben a késői szüretelésű sárgamuskotályt vásárolnák meg válaszadóink, 73 százalék szívesen áldozna pénzt erre a borra. A második legnépszerűbb bor az olaszrizling, 57 százalék venné meg, ezt követi a rozé és az Irsai Olivér, melyeket a megkérdezettek 47-46 százaléka vásárolná meg. Legkevésbé a könnyű vörös bor és a testes vörös bor hozta meg a vásárlási kedvet, ezeket a borokat a kutatás résztvevőinek csupán 24-32 százaléka választaná a boltban.

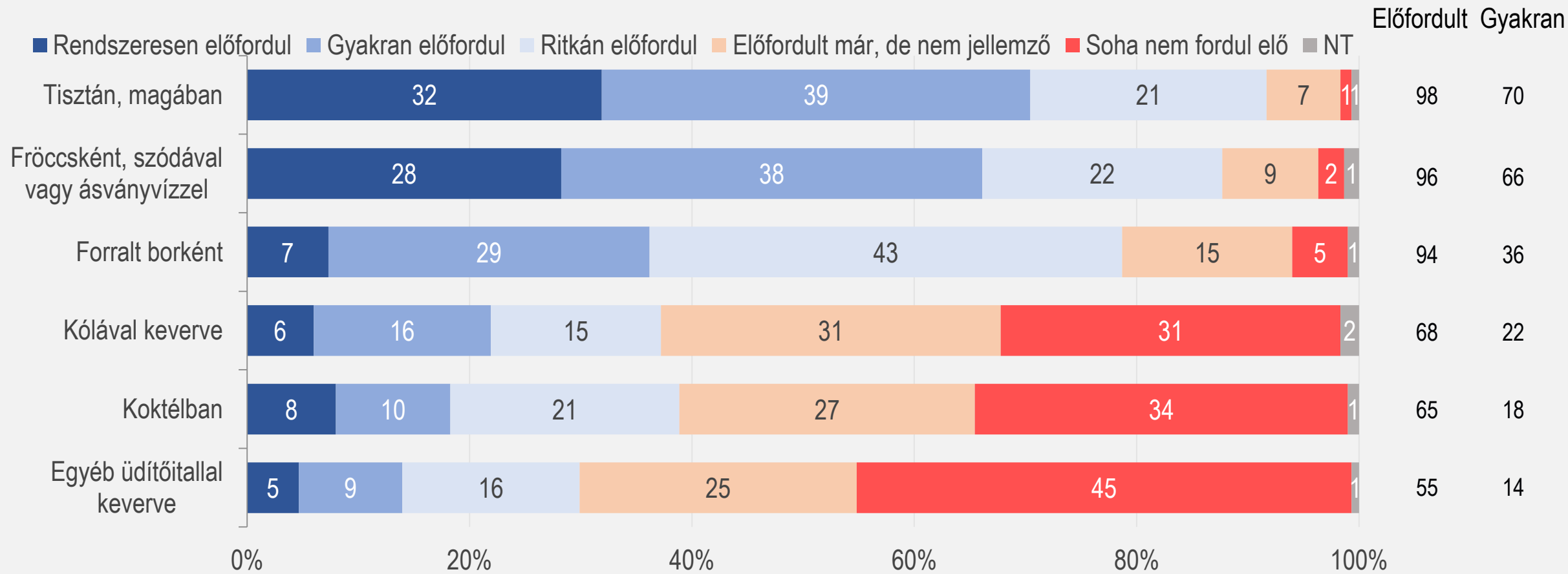

Kérdés: Megvásárolná Ön ezt a bort?

Bázis: Teljes minta (N=301); százalékos megoszlás

KÜLÖNBÖZŐ BOR FOGYASZTÁSI FORMÁK FOGYASZTÁSI GYAKORISÁGA

Közel minden válaszadóval (98 százalék) előfordul, hogy tisztán, magában fogyasztja a bort, 70 százalék gyakran fogyasztja ilyen formában. Szintén kiemelkedően magas (96-94 százalék) azok aránya, akik fröccsként, szódával vagy ásványvízzel, illetve forralt borként fogyasztják a borokat, 66-36 százalék körében gyakoriak ezek a fogyasztási módok. Legkevésbé üdítőitalal keverve szeretik fogyasztani a borokat válaszadóink, 55 százalékkal fordult ez elő, 14 százalékkal gyakran.

Kérdés: Ön milyen gyakran szokta fogyasztani a borokat az alábbi formákban?

Bázis: Teljes minta (N=301); százalékos megoszlás

TÁRSADALOMKUTATÓ

1146 Budapest, Hermina út 16. fszt. 1. ajtó

www.tarsadalomkutato.hu